

STRATEGIA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

w Starostwie Powiatowym w Lęborku

ROZDZIAŁ I

Definicje

§1

Przez użyte w Strategii określenia należy rozumieć:

Ryzyko –to prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, które może wpłynąć na osiągnięcie celów i realizację nałożonych przez Starostwo zadań, Ryzyko jest niepewnością związaną ze zdarzeniem, działaniem lub zaniechaniem działania, które wpłynie na zdolność jednostki do realizacji wyznaczonych celów na każdym z jej szczebli. Ryzyko może więc mieć charakter negatywnego zagrożenia lub pozytywnej możliwości.

Zarządzanie ryzykiem -to podejmowanie działań mających na celu:

- 1) rozpoznanie,
- 2) ocenę,
- 3) wskazanie reakcji na ryzyko,
- 4) kontrole podjętych działań,
- 5) nadzór i monitorowanie.

Celem zarządzania ryzykiem jest ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków do akceptowanego poziomu.

Właściciel ryzyka-osoba lub komórka organizacyjna odpowiedzialna za przygotowanie planów działań ograniczających prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka jak również planu działań zmniejszającego potencjalną stratę w przypadku zmaterializowania ryzyka.

Obszar ryzyka-obszar działalności jednostki w którym może wystąpić ryzyko.

ROZDZIAŁ II

Istota zarządzania ryzykiem

§2

1. Możliwość występowania ryzyka w osiąganiu celów i realizacji zadań, skłania Starostwo do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed negatywnymi skutkami ryzyka i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych.

2. Ostrożnościowe podejście do ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności a kontrolowaniem ryzyka.
3. Ryzyka ze względu na kształtujące je czynniki dzielimy na:
 - 1) zewnętrzne-jest to rodzaj ryzyka determinowanego przez czynniki zewnętrzne,
 - 2) wewnętrzne-ryzyko to obejmuje działania danego podmiotu i może być przez ten podmiot kontrolowane.
4. Po dokonaniu szczegółowej analizy ryzyka w Starostwie dokonuje się podziału ryzyk ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia na:
 - 1) wysokie
 - 2) średnie
 - 3) niskie

§3

Celem zarządzania ryzykiem jest ograniczenie ryzyka oraz zabezpieczanie się przed jego skutkami poprzez:

- 1) **rozpoznanie**-czyli identyfikowanie ryzyka, określenie rodzajów ryzyk, które wiążą się z działalnością Starostwa i dokonywanie ich pomiaru,
- 2) **ocenę ryzyka**-przy pomocy mierników, których wybór zależy od rodzaju ryzyka jakie podlega ocenie,
- 3) **zarządzanie ryzykiem**-które polega na badaniu efektywności i skuteczności podejmowanych działań, poprzez system kontroli instytucjonalnej i zewnętrznej,
- 4) **kontrole zarządzania ryzykiem**-której istotą podjętych działań jest ocena zastosowanych metod redukcji ryzyka, prowadząca do skutecznego i efektywnego realizowania celów i nałożonych zadań.

ROZDZIAŁ III

Mechanizmy zarządzania ryzykiem

§4

1. W celu wprowadzenia właściwych mechanizmów zarządzania ryzykiem w ramach realizacji procesu zarządzania ryzykiem, dokonuje się przeglądu istniejących mechanizmów kontrolnych, które zawarte są w wewnętrznych politykach, zarządzeniach, procedurach, regulaminach i zakresach czynności. W wyniku tego działania należy wskazać możliwe reakcje na ryzyko, które mogą polegać na:
 - 1) **tolerowaniu**-będzie to miało miejsce w przypadkach, kiedy koszty skutecznego przeciwdziałania ryzyku mogą przekroczyć jego potencjalne korzyści, a zdolności do skutecznego przeciwdziałania zdefiniowanym ryzykom będą ograniczone,
 - 2) **przeniesieniu**- dotyczy to będzie pewnej kategorii ryzyk w odniesieniu do których nastąpi przeniesienie ich na inną instytucję, między innymi poprzez ubezpieczenia czy zlecenie usług na zewnątrz,
 - 3) **wycofaniu się**- dotyczy to będzie grupy ryzyk, które są szczególnie kontrolowane, a ich skutki ograniczane do akceptowanego poziomu,

- 4) zmiany w obsadzie kadrowej komórki,
- 5) budżet jednostki i komórki organizacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem udziału środków unijnych w realizacji zadań statutowych przypisanych poszczególnym komórkom,
- 6) katalog czynów stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- 7) wyniki wcześniejszych ocen adekwatności, efektywności i skuteczności procedur i mechanizmów kontroli w jednostce(systemów kontroli wewnętrznej),
- 8) sprawozdania finansowe z wykonania budżetu,
- 9) wyniki narad z kierownictwem,
- 10) ankiety i kwestionariusze badające opinię pracowników jednostki,
- 11) informacje dotyczące jednostki opublikowane w prasie, radiu, telewizji, na stronach internetowych(opinia publiczna).

3. Identyfikacji i analizy ryzyka dokonuje się w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego analizowany rok według niżej określonego wzoru:

Lp.	Cele komórki organizacyjnej na dany rok	Zidentyfikowane ryzyko	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Możliwe skutki zmaterializowania się ryzyka	Akceptowany poziom ryzyka	Reakcja na ryzyko: ➤ tolerowanie ➤ przeniesienie ➤ wycofanie się ➤ działanie	uwagi

Am

**Wykaz podstawowej dokumentacji dotyczącej kontroli zarządczej
w Starostwie Powiatowym w Lęborku**

Lp.	Skrócona nazwa dokumentów
1.	Statut Powiatu Lęborskiego
2.	Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego w Lęborku
3.	Regulamin pracy pracowników Starostwa Powiatowego w Lęborku
4.	Regulaminy organizacyjne wewnętrznych komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Lęborku
5.	Regulamin wynagradzania pracowników Starostwa Powiatowego w Lęborku
6.	Procedury kontroli finansowej w Starostwie Powiatowym w Lęborku
7.	Regulamin Gospodarowania Środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Starostwie Powiatowym w Lęborku
8.	Zarządzenie Starosty w sprawie przygotowywania i realizacji projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej lub innych funduszy zagranicznych w Starostwie Powiatowym w Lęborku
9.	Zakresy czynności pracowników
10.	Regulamin przeprowadzania okresowej oceny kwalifikacyjnej pracowników Starostwa Powiatowego w Lęborku
11.	Regulamin kontroli instytucjonalnej
12.	Regulamin w sprawie ochrony danych osobowych oraz wprowadzenia polityki bezpieczeństwa informacji w Starostwie Powiatowym w Lęborku
13.	Regulamin naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Starostwie Powiatowym w Lęborku

104

am h

- 4) **działaniu**- dotyczyć to będzie kategorii ryzyk, które wymagać będą podjęcia zdecydowanych, przemyślanych i zaplanowanych działań prowadząc do likwidacji lub znacznego ograniczenia ryzyka.

ROZDZIAŁ IV

Zasady zarządzania ryzykiem

§5

1. Zarządzanie ryzykiem realizowane jest nie tylko przez kierownictwo lecz stanowi zadanie całej jednostki i obejmuje między innymi:
 - 1) identyfikację obszarów ryzyka,
 - 2) gromadzenie informacji dotyczących ryzyk w poszczególnych obszarach,
 - 3) wskazywanie reakcji na ryzyko,
 - 4) ograniczanie ryzyk, powstających w działalności jednostki do akceptowanego poziomu,
 - 5) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania liczby zidentyfikowanych obszarów ryzyka,
 - 6) ograniczanie(eliminowanie)negatywnych skutków ryzyka.
2. W wyniku analizy działalności jednostki identyfikuje się niżej wymienione obszary ryzyka oraz dokonuje się wstępnego oszacowania poziomów ryzyka w każdym z obszarów:

Lp.	Nazwa obszaru	Typ obszaru działalności jednostki	Poziom ryzyka w obszarze (wysoki, średni, niski)
1.	Dochody budżetu	podstawowa	wysokie
2.	Wydatki budżetu	podstawowa	średnie
3.	Sprawozdawczość	wspomagająca	średnie
4.	Planowanie zamówień publicznych	wspomagająca	średnie
5.	Przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych	wspomagająca	wysokie
6.	Realizacja umów z zakresu zamówień publicznych	wspomagająca	średnie
7.	Wydatki poza ustawą zamówień publicznych	wspomagająca	średnie
8.	Rachunkowość	wspomagająca	średnie
9.	Gospodarka rzeczowymi składnikami majątku	wspomagająca	średnie
10.	Inwentaryzacja	wspomagająca	niskie
11.	Organizacja i administracja	wspomagająca	niskie
12.	Zarządzanie zasobami ludzkimi	wspomagająca	niskie
13.	Pisemne procedury wewnętrzne	wspomagająca	niskie
14.	Zmiany struktury organizacyjnej	wspomagająca	niskie
15.	Obsługa Rady Powiatu	wspomagająca	niskie

an h

122.

16.	Sprawy obywatelskie	podstawowa	niskie
17.	Zarządzanie systemami informatycznymi	wspomagająca	wysokie
18.	Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe	podstawowa	niskie
19.	Działalność Powiatowego centrum Pomocy Rodzinie	podstawowa	średnie
20.	Promocja Powiatu	podstawowa	niskie
21.	Organizacja i zarządzanie placówkami oświatowymi	podstawowa	wysokie
22.	Funkcjonowanie poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	podstawowa	niskie
23.	Organizacja i funkcjonowanie PUP	podstawowa	średnie
24.	Organizacja i funkcjonowanie Zarządu Dróg Powiatowych	podstawowa	średnie
25.	Realizacja zadań przez komórki organizacyjne starostwa	podstawowa	średnie
26.	Gospodarowanie mieniem powiatu	podstawowa	wysokie
27.	Inwestycje powiatu	podstawowa	wysokie
28.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych(w tym środków unijnych)	wspomagająca	średnie
29.	SPS ZOZ	podstawowa	wysokie
30.	Organizacja i zarządzanie placówkami pomocy społecznej.	podstawowa	wysokie
31.	Funkcjonowanie powiatowych służb inspekcji i straży	podstawowa	średnie

ROZDZIAŁ V

Cykliczność i ciągłość zarządzania ryzykiem, analiza ryzyka

§6

1. Niezależnie od działań podejmowanych przez organy stanowiące oraz wykonawcze jednostki i jej kierownictwo-kierownicy komórek organizacyjnych w celu optymalizacji realizacji celów jednostki, w zakresie zarządzania ryzykiem mają za zadanie corocznie wykonywanie następujących czynności:
 - 1) ustalenie celów komórki organizacyjnej na dany (następny) rok,
 - 2) identyfikacja i analiza ryzyka związanego z realizacją tych celów,
 - 3) zarządzanie ryzykiem,
 - 4) monitoring i działania korygujące,
 - 5) przeprowadzenie czynności kontrolnych.
2. Gromadząc informacje niezbędne do identyfikacji i analizy ryzyka należy brać pod uwagę następujące elementy:
 - 1) cele i zadania komórki organizacyjnej i wpływ jej działań na działalność jednostki,
 - 2) przepisy prawne dotyczące bezpośrednio zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne oraz wpływ zmiany przepisów na realizację tych zadań,
 - 3) wyniki przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i audytu wewnętrznego a także wszelkich kontroli zewnętrznych,

Am h